

Een *nieuwe*
Roman *naam*

GREETJE VAN DEN BERG

In de laatste week van augustus hing de herfst al duidelijk merkbaar in de lucht. Schaduwen werden langer, het groen kreeg iets donkers en vermoeids, de ochtenden voelden frisser. Voor Gemma zorgde deze tijd van het jaar altijd voor iets van melancholie, omdat de zomer waar ze in de winter en het vroege voorjaar naar uitkeek, alweer in een zucht voorbij was gegaan. Dit jaar leek het nog erger dan anders.

Ze plukte een dode bloem uit de rode zonnehoed, zag dat de guldenroede bijna was uitgebloeid en het gras te lang was. Ze zou vanmiddag een van de kinderen vragen om het te maaien. Zelf zou ze er niet meer aan toekomen. Automatisch dwaalde haar blik naar de lege plek waar ooit hun linde had gestaan, die zo lang gezichtsbepalend voor hun tuin was geweest. Ze vroeg zich af of die leegte ooit zou wennen. Afgelopen juni had ze de zoete, bedwelmend zwoele geur van de bloemen gemist, die zich elk jaar als een sluier over hun tuin legde. Op warme dagen hadden ze niet langer met z'n allen aan de lange tafel onder de linde gegeten. De kleurige parasols, die vorig jaar nog beschutting tegen de zon hadden geboden bij de bakkerij en lunchroom van haar man Ruud, waren nauwelijks vervanging te noemen. Het bord *Onder de linde* op de voorgevel van hun woning leek er nog eens extra mee te spotten.

Het had er voor het eerst gehangen toen Ruuds grootouders er woonden, daarna waren haar schoonouders de trotse eigenaar van deze woning geweest en nu woonden Ruud en zij er alweer jarenlang met hun tien kinderen. Hun gezin was sinds kort uitgebreid met kleine Kaj, het zoontje van hun oudste dochter Céline.

De houtskoolzwam had een einde gemaakt aan de idylle van hun linde. Nog levendig kon ze zich voor de geest halen

hoe de hele familie op veilige afstand stond te kijken toen het middelpunt van hun tuin het veld moest ruimen. Ondanks het razen van de zaag, voelde de lucht zwaar van een stilte vol ontzetting. Iedereen zweeg.

Zelfs Morris, haar jongste met een mond die nooit leek stil te staan, keek zwiingend en met grote ogen toe.

Ruud had later gezegd dat het voelde alsof ze een familielid moesten missen.

Afgelopen voorjaar was er een jonge Hollandse linde geplant, op een andere plek in de tuin, maar die kon nog niet tippen aan hun oude, vertrouwde boom.

Het verlies van de linde leek symbool te staan voor alle veranderingen van dit laatste jaar. De linde was niet meer, de bakkerij van Ruud was verleden tijd en gezondheid was voor haar niet langer vanzelfsprekend. Daar kwam nog bij dat hun kinderen groter werden, de oudste twee waren officieel al volwassen. Meer en meer gingen ze op eigen benen staan en als ze eerlijk was, moest ze toegeven dat ze daar moeite mee had.

Van kleinzoon Kaj genoot ze. Het was heerlijk om weer een baby in huis te hebben, al deed Céline een groot deel van de verzorging zelf. Deze week was ze voor het eerst weer naar het hbo gegaan. Overdag rustte de verantwoordelijkheid voor Kaj daarom op haar. Alleen hij en Morris waren nu bij haar thuis.

Een korte blik op de klok vertelde haar dat ze nu snel naar binnen moest, waar nog een berg werk lag te wachten. Zonder nadenken wreef ze haar bovenarmen. Vanmorgen had ze nog heel optimistisch een shirt met korte mouwen aangetrokken, maar buiten waren de temperaturen nu meer geschikt voor een vest of trui.

Ineens kreeg ze iets gejaagds. Morris was alleen in de kamer en haar jongste kind was een ondernemend mannetje waar ze haar handen vol aan had. Via de tuindeuren liep ze naar binnen. Gelukkig zat hij nog voorbeeldig aan zijn tafeltje te tekenen. Ze zag hoe hij met een ongeduldig gebaar een lok op zijn voorhoofd aan de kant streek. Straks moest ze even een stukje van zijn haar knippen.

Eerst maar even koffiezetten. Zonder koffie kwam ze niet op gang. Onderweg naar de keuken pakte ze nog snel wat speelgoed dat her en der over de vloer lag verspreid en gooide dat in de speciaal daarvoor bestemde felgekleurde ton. Ze probeerde er niet bij na te denken dat ze nu al doodop was.

Naweeën van de ziekte van Lyme, wist ze. Het had lang geduurd voordat die diagnose afgelopen winter was gesteld, maar gelukkig nog niet té lang. Ze had er veel ergere dingen aan over kunnen houden. Op internet had ze verhalen gelezen over mensen die met verlamningsverschijnselen kampten of geen licht konden verdragen. Sommigen lagen hele dagen op bed.

Ze was nog niet de oude, maar ze mocht niet mopperen. Het ging een stuk beter dan een jaar geleden. Wat was dat een vreselijke tijd geweest. Steeds liep ze op tegen de onwil van hun huisarts, die meende dat ze kampte met de gevolgen van een griep die ze niet genoeg had uitgezikt. Het had lang geduurd voordat ze een verwijzing naar een specialist kreeg en nog langer voordat eindelijk de diagnose lyme was gesteld. Wanneer ze teruggacht aan die tijd, kon ze nog emotioneel worden. Snel schepte ze koffie in het filter, goot water in het apparaat en drukte op de knop. Zachtjes liep ze de trap op, keek even om het hoekje van Céлина's kamer waar in de familiewieg nu kleine Kaj lag te slapen. Vertederd keek ze naar zijn kleine gezichtje. Zijn wimpers lagen als een waaier over zijn ronde wangen. Hij was een aandoenlijk en makkelijk baby'tje. Zachtjes sloot ze de deur en ze haalde op haar eigen slaapkamer een vestje uit de kast. Ze keek op haar horloge. Een halfuurtje koffiepauze, zei ze tegen zichzelf. Even toegeven aan haar vermoeidheid, daarna ging ze echt aan de slag.

Zuchtend schoven de deuren van de trein open. Mensen dromden het perron op en liepen haastig in de richting van de trappen. Céлина Linde liep met de stroom mee, liet de roltrappen voor wat ze waren, maar nam met snelle stappen de trap ernaast. Op haar horloge zag ze dat ze het nog rustig aan kon doen, maar de gebruikelijke jachtigheid die hier heerste, had direct weer invloed op haar.

In de hal checkte ze uit. Ze borg haar ov-kaart zorgvuldig op en begon aan de weg naar de hogeschool, die ze een tijdlang niet had gelopen en die toch direct vertrouwd aanvoelde. Een halfjaar geleden was ze tijdelijk met haar studie communicatie gestopt omdat ze zwanger was van haar zoontje Kaj. Dat had haar leven ingrijpend veranderd, en toch leek het op dit moment alsof alles bij het oude was gebleven. In de verte doemde het gebouw al op.

Haar ouders hadden na het bekend worden van haar zwangerschap aangedrongen om gewoon door te gaan met haar lessen, maar daar voelde ze zich niet tegen opgewassen. Er was zoveel om te verwerken: haar zwangerschap, de breuk met de vader van Kaj. Wonderlijk genoeg voelde ze zich wel veilig in de supermarkt waar ze al jaren als weekendkracht werkte, en waar ze tijdelijk uitbreiding van uren kon krijgen.

Haar collega's waren al snel van haar zwangerschap op de hoogte en iedereen leefde mee, ook klanten informeerden regelmatig hoelang ze nog moest. Na de geboorte van Kaj had zijn geboortekaartje op het prikbord voor in de winkel gehangen, en ze was overstelpt met kaarten en kleine cadeautjes.

In die tijd was ze een echte huilzuil. Alles wat er gebeurde had haar tot tranen toe geroerd.

Nu was Kaj al bijna twee maanden oud en ze was verliefd op haar kleine zoon. Als het aan haar had gelegen, was ze niet verdergegaan met haar studie, maar haar vader en moeder hadden flink aangedrongen. Vanmorgen had ze het zo moeilijk gevonden om weg te gaan.

Nu ze eenmaal onderweg was, ging het beter.

Ze beseftte dat ze geluk had dat ze haar studie kon doorzetten omdat haar moeder tijdens de uren dat ze op school zat voor Kaj wilde zorgen. Op haar advies was ze Kaj borstvoeding gaan geven. 'Dat zijn zulke intieme momenten tussen een moeder en een kind,' had haar moeder gezegd. 'Kaj heeft in dit huis heel veel vaders en moeders en juist daardoor zullen die momenten voor jou van onschatbare waarde kunnen zijn.'

Ze kon niet anders dan haar moeder gelijk geven, want

haar broertjes en zusjes verdrongen zich allemaal om Kaj heen. Als het aan haar tweelingzusjes Loïs en Felice lag, hingen ze de hele dag boven de wieg. Wanneer hij ook maar een kik gaf, stonden zij al boven. Daar had haar moeder ook al snel korte metten mee gemaakt. ‘Céline is de moeder van Kaj. Alleen zij beslist of hij uit de wieg mag of niet. Jullie wachten rustig af.’

Vertederd zag Céline hoe Loïs en Felice echt probeerden om zich er niet mee te bemoeien als Kaj hilde. Vaak liet ze hen gewoon wachten tot ze Kaj uit de wieg had gehaald, maar soms gaf ze aan dat ze mee naar boven mochten. Dan waren ze de koning te rijk.

Het schoolgebouw, waar ze een deel van deze dag zou moeten doorbrengen, lag inmiddels voor haar. Ineens zag ze als een berg tegen deze dag op. Alles zou anders zijn dan vorig jaar en ze verlangde nu al naar Kaj.

Speurend keek ze om zich heen of ze bekenden zag, maar ze zag alleen onbekende gezichten.

Het zou vast snel wennen, probeerde ze zichzelf te troosten.

‘Céline!’

Ze schrok op toen ze haar naam hoorde, en nog voordat ze hem zag, wist ze al dat het Leander was.

Leander, de vader van Kaj, die niet had gewild dat zijn zoon werd geboren.

Waarom stond hij hier?

Ze meende dat hij het eindelijk had opgegeven. Met bonzend hart en een kleur als vuur liep ze verder, zorgvuldig vermijdend zijn kant uit te kijken. Hij was de laatste die ze nu wilde zien. Gelukkig dat ze zich kon aansluiten bij een groep studenten totdat ze bij het gebouw was. Binnen haalde ze opgelucht adem, maar haar opluchting was van korte duur. Dit keer had ze hem kunnen negeren, maar Leander kennende zou hij het er niet bij laten.

Wat wilde hij nu nog van haar?

De koffie was op. Gemma bracht haar kopje naar de keuken en zette het op het aanrecht. Na de afgelopen weken, waarin

alle kinderen in verband met de schoolvakantie thuis waren, was het prettig om nu alleen met de twee kleintjes te zijn. Morris zat nog steeds druk te tekenen. Af en toe bracht hij haar een van zijn kunststukken om tentoon te stellen op het enorme prikbord in de keuken.

De koffie had haar goedgegaan, en langzaam durfde ze erop te vertrouwen dat ze op een dag weer de oude zou worden. De ziekte van Lyme had een flinke aanslag op haar gezondheid gepleegd, en ze merkte dat ze er ook geestelijk een flinke knauw van had gekregen. Het had lang geduurd voordat de diagnose werd gesteld. Haar huisarts had haar steeds met een kluitje in het riet gestuurd. Het was aan Céline te danken dat ze uiteindelijk de moed had gevonden om weer een nieuwe afspraak te maken om nog eens aan te dringen op onderzoek naar deze ziekte, die langzaam maar zeker haar lichaam sloopte. Op de dag dat ze belde was dokter De Greef, haar eigen huisarts, ziek. Er was een vervangster die haar ogenblikkelijk serieus nam en naar een speciale lymekliniek doorstuurde. Daarna was het niet direct rozengeur en maneschijn geworden. De eerste antibioticakuur sloeg niet aan. Van de tweede knapte ze langzaam maar zeker op, en nog steeds was ze herstellende. Voor haar zou gezondheid nooit meer vanzelfsprekend zijn. Erger was dat ze haar vertrouwen in verschillende mensen was kwijtgeraakt. Allereerst in dokter De Greef. Dat hadden Ruud en zij opgelost door zich naar een andere praktijk over te laten schrijven. Lastiger was het dat ze moeite met haar schoonouders had. Ze hadden altijd voor hen klaargestaan. Wanneer Gemma in Ruuds bakkerij werkte, pasten zij op. Ze was op Dick en Erna gesteld. Mischien kwam de opmerking van haar schoonmoeder tegen Ruud dat ze maar eens naar een psycholoog moest daardoor extra hard aan.

Ruud was erin meegegaan, al had hij zich daar later van gedistantieerd.

Ze begreep nu dat hij net zo wanhopig moest zijn geweest als zij. Daarbij hadden zijn eigen problemen ook meegespeeld, waarover hij eerst met geen woord had gerept.

Zijn droom van een eigen bakkerij had hij moeten op-

geven, nadat hij daar jaren naartoe had gewerkt. De kleine bakkerij annex lunchroom, die hij runde in een dorp in de buurt, had doorlopend met tegenwind te kampen, en uiteindelijk moest Ruud toegeven dat hij het niet kon bolwerken.

Het had geen breuk in hun huwelijk veroorzaakt, maar wel een barst die ze tot op heden nog steeds niet helemaal hadden kunnen wegwerken.

Ruud was stiller geworden.

Ze merkte dat hij het dorp meed waar de bakkerij nu een klein restaurantje was geworden. De gerechten op het menu werden met streekproducten vervaardigd. Een concept dat wel aansloeg.

Ruud en zij hadden veel gepraat en dat had over en weer tot meer begrip geleid. Ze had gedacht dat een goed gesprek met haar schoonouders ook veel zou oplossen, maar Erna vond het logisch dat ze aan een psychische oorzaak had gedacht. Dick had vooral gezwegen. Voor hen allebei was het iets wat voorbij was en waarover ze nu niet langer moest zeuren.

Bij Gemma bleef het wringen.

Ruud vond dat ze het moest laten rusten. Het was duidelijk dat zijn ouders er anders in stonden en dat moest ze accepteren.

Gemma probeerde het echt, maar haar schoonouders lieten zich veel minder zien en als ze er waren, verliep hun contact moeizaam. Het was maar goed dat de kinderen er waren, die in al hun onbevangenheid nergens last van hadden.

Nu stond ze waarachtig alweer voor het raam te dromen. Als ze niet snel aan de slag ging, hoefde ze niet eens meer te beginnen. Morris had inmiddels zijn interesse in tekenen verloren en zeurde dat hij zich verveelde. Over een uurtje was het tijd voor Kajs fles en voor ze het wist zou de morgen weer voorbij zijn en moest ze Aiden uit school halen.

Het was prachtig om kinderen in zulke verschillende leeftijden te hebben, al had ze er moeite mee om haar oudsten los te laten. Thomas, die na Céline kwam, woonde sinds kort in New York. Daar was ook zijn vriendin Lotte met haar ouders en zus Tess naartoe verhuisd in verband met het werk van haar vader. Bernhard, zoals de vader van Lotte heette, had er

alles aan gedaan om voor elkaar te krijgen dat Thomas mee kon om er te werken en te studeren. Ze vond het bijzonder dat hij voor Human Resources had gekozen. Vroeger heette dat gewoon personeelszaken. Zij had voor en tijdens de eerste jaren van haar huwelijk als personeelsconsulent in een ziekenhuis gewerkt. Dat waren heel andere tijden geweest.

Thomas had een kamer gekregen in het appartement van de familie Dijkman. Het had haar gerustgesteld dat hij niet ergens alleen op een kamer zou zitten. In stilte was ze trots op haar zoon in New York, maar tegelijk miste ze hem vreselijk. Hij was gezellig, pakte gauw aan en zeurde veel minder over zijn taken dan zijn jongere broers.

Morris liep achter haar aan toen ze naar de wasmachine ging die inmiddels zijn tweede lading schoon had. 'Ga maar buiten in de zandbak spelen,' moedigde ze hem aan. 'Dat vind je toch leuk?'

Hij had geen zin.

'Even lekker schommelen of op de glijbaan?'

Hij schudde zijn hoofd.

'Met je autootjes spelen?' probeerde ze nog zonder veel hoop.

Ook dat kon zijn goedkeuring niet wegdragen.

'Dan ga je maar lekker in een hoekje zitten mokken,' maakte ze zich ervan af. 'Als je maar geen lawaai maakt, want dan wordt Kaj wakker en die moet nog even slapen. Weet je wat? Als je nu lekker gaat spelen, mag je Kaj straks ook even vasthouden.'

Dat werkte. De tegenzin spatte ervan af, maar hij liep toch naar de schommel aan het einde van de tuin. Zij besloot van het mooie weer gebruik te maken en deze tweede lading aan de waslijn te drogen. Niets kon de geur evenaren van wasgoed dat in de buitenlucht was gedroogd.

Ze keek nog even naar Morris, die zich handig op de schommel wurmde en zijn best deed om de vaart erin te krijgen. Het zou niet lang duren voordat hij zou vragen of ze wilde duwen. Aangezien haar de tijd daarvoor ontbrak, moest hij zichzelf even redden, en dat betekende dat hij de schommel al snel de schommel zou laten. Gemma nam de

wasmand en de bak met knijpers mee naar buiten. De zon stond nog laag en scheen in haar ogen. Koele nachtlucht was blijven hangen. Binnenkort zou 's morgens de verwarming in huis weer moeten worden aangezet. Ruud en zij zouden nu echt eens over isolatie moeten nadenken. Het werd tijd om de oude ramen te vervangen door nieuwe met op z'n minst dubbelglas. Hun laatste stroom- en gasrekening was gigantisch geweest. Daar waren hun tien kinderen mede debet aan, maar ze zouden zeker flink kunnen besparen als ze meer aan isolatie gingen doen.

Ruud was vaak zo druk dat hij niet aan het klussen in hun heerlijke, maar oude woning vol achterstallig onderhoud toekwam. Nu hij de bakkerij niet meer had, was hij twee extra dagen gaan werken op het mediabureau dat hij destijds naast de bakkerij had aangehouden. Tegenwoordig had hij elke vrijdag en zaterdag vrij. Ruud zou meteen tegenwerpen dat ze zuinig aan moesten doen. Zijn werk leverde voor tweeëndertig uur geen kapitalen op en hun ter ziele gegane bakkerij had meer gekost dan die had opgeleverd.

Samen moesten ze maar eens aan voordelige aanpassingen denken die toch invloed op hun energiekosten zouden kunnen hebben.

Haar voorspelling kwam uit. Morris jammerde dat ze hem moest duwen. Toen ze niet thuis gaf, liet hij de schommel voor wat die was en klom hij de kleine glijbaan op. Snel en handig hing ze eerst de overhemden van Ruud op. Ze bukte zich net om een shirt van Céline op te hangen toen haar telefoon in haar broekzak trilde. Met een frons bekeek ze het schermpje. Ze herkende het nummer, omdat ze er voor de vakantie meer dan eens door was gebeld. Haar frons werd nog dieper. Als er gebeld werd vanuit de school waar Sem op zat, betekende dat niet veel goeds. Met tegenzin nam ze op.

Gemma's handen trilden toen ze de knijpers oppakte die ze eerst achteloos op het natte wasgoed in de mand had gegoid. De boodschap van Sems mentor echode nog na.

Op de eerste dag van het nieuwe schooljaar had hij alweer gespijbeld.

Ook August was niet op school verschenen, dus de kans was groot dat ze er met z'n tweeën weer vandoor waren.

Waarom had die jongen zoveel invloed op Sem?

Evelien Haverkort, zo heette zijn mentor. Haar stem klonk jong.

Gemma had niet geweten wat ze had moeten zeggen toen Evelien haar boodschap heel formeel had gebracht. 'Helaas moet ik u meteen op de eerste dag van het nieuwe schooljaar vertellen dat uw zoon weer niet op school is verschenen.'

Ze had zichzelf horen stotteren toen ze aangaf dat ze er niets van begreep omdat hij voor de vakantie weer op de goede weg leek te zitten. 'Volgens mij had hij toen geen contact meer met August en die andere jongens.'

'Tijdens een vakantie is het wat makkelijker om die contacten op afstand te houden,' had Evelien opgemerkt. 'Samen met de verzuimcoördinator ben ik nu tot de conclusie gekomen dat we echt stappen moeten ondernemen. We zullen Sem bespreken binnen het ZorgAdviesTeam, en zoals u wellicht weet is daarbij ook de leerplichtambtenaar aanwezig.'

De zakelijke toon gaf Gemma het gevoel dat ze een kind was dat een reprimande kreeg.

Terwijl de mentor verder sprak, brak zij haar hoofd over de vraag waar Sem nu kon zijn. Ze had zo vaak het idee dat Sem in een wereld leefde waar zij geen weet van had. Nu vroeg ze zich af of ze in de schoolvakantie dingen over het hoofd had gezien. Hij had veel gewerkt. Kon het zijn dat hij

Ruud en haar zand in de ogen had gestrooid en toch contact met August had gehouden?

Het was zo heel anders dan zijn eerdere vriendschap met Brian. Hoe had dat toch zo kunnen aflopen? Ze zuchtte onwillekeurig.

‘Mevrouw Linde?’ informeerde Evelien. ‘U hebt begrepen wat ik tegen u heb gezegd?’

Weer kreeg ze het gevoel dat ze een kind was.

‘U overvalt me,’ zei ze moe. ‘Het spijt me. Ik had zo gehoopt dat dit voorbij zou zijn. Het is net alsof onze Sem zichzelf niet meer is.’

Vervolgens was Evelien een heel betoog begonnen over jongens in deze leeftijdsgroep die op zoek gingen naar hun identiteit, hoe ze zich afzetten tegen hun ouders en tegen school.

Zij had daar zwakjes tegen ingebracht dat Sem heel makkelijk was geweest totdat hij bevriend raakte met August van Laar. Op Evelien maakte dat geen indruk.

‘Dit krijgt in ieder geval een vervolg,’ was Evelien doorgesgaan. ‘U en uw man zullen waarschijnlijk samen met uw zoon uitgenodigd worden voor een gesprek met de leerplichtambtenaar. In het uiterste geval komt de Raad voor de Kinderbescherming eraan te pas.’ Het klonk alsof ze voor straf in de hoek werd gezet.

‘De Raad voor de Kinderbescherming,’ had Gemma geschrokken herhaald.

Kennelijk beseftte Evelien toen ineens wat ze had aangezicht. ‘Zover is het nog niet,’ probeerde ze haar woorden wat te verzachten. ‘Ik neem aan dat u Sem nog eens over zijn ongeoorloofde afwezigheid onderhoudt.’

Maar nu ze met trillende handen een broek van Lucas aan de waslijn ophing, merkte ze hoe ze was geschrokken van dat dreigement over de Kinderbescherming. Alsof zij en Ruud niet in staat waren om hun kinderen op te voeden.

Vanuit haar ooghoek zag ze dat Morris in de zandbak een schepje met zand naar zijn mond bracht. In een reflex deed ze een paar stappen zijn kant uit en ze gaf een tik over zijn vingers. ‘Niet doen! Je weet dat je geen zand mag eten!’

Hij zette het op een oorverdovend brullen.

Vol schuldgevoel tilde ze hem op en ze probeerde hem te troosten. Het was goed dat mevrouw Haverkort dit niet had meegekregen. Dan had ze meteen de Kinderbescherming ingeschakeld.

De Kinderbescherming... het bleef maar door haar hoofd dreinen. Zouden die wel vat op Sem kunnen krijgen? Haar zeventienjarige zoon leek hier thuis door hun vingers te glippen. Steeds meldde hij keurig dat hij August niet meer zag. Ze had nog een compliment gekregen van meneer Zwiers van de Coop waar hij werkte, toen ze daar boodschappen had gedaan.

‘Het is even anders geweest, maar Sem is weer helemaal terug van weggeweest. Hij heeft het werkelijk in zich om ondernemer te worden.’

Morris was met huilen opgehouden, maar snikte nog na.

Kon ze de tijd maar terugdraaien, dan zou ze ervoor vechten dat de vriendschap tussen Sem en zijn beste vriend Brian niet kapot zou worden gemaakt. Jarenlang waren Sem en hij vrienden geweest. Brian was kind aan huis in *Onder de linde*. Hij hoorde er helemaal bij. Zijn ouders waren voor hun werk vaak op reis en dan logeerde Brian bij zijn opa en oma, die dicht bij hen in de buurt woonden. Het leek onvoorstelbaar dat de vriendschap tussen hem en Sem ooit voorbij zou zijn, en toch was dat gebeurd.

Door die August, dacht ze.

Als August niet bij hen in de klas was gekomen, zou er niets zijn veranderd. Nu zat Brian op een andere school. Ze wist dat Sem nog een poging had gedaan om hun vriendschap te lijmen, maar die was op niets uitgelopen. Tussen hen was te veel stukgegaan.

Wanneer ze daar met hem over wilde praten, wimpelde hij dat meteen af.

En nu had hij op de eerste schooldag gespijgeld.

Ze baalde ervan.

Morris probeerde zich los te wurmen. Ze zette hem op de grond, pakte haar telefoon die ze op de rand van de zandbak had gelegd en keek toe hoe hij nu zand boven in een zand-

molentje schepte. De raderen zetten zich in beweging toen het zand door het gaatje van de trechter liep.

Het eenvoudige molentje had zijn geld al dubbel en dwars opgebracht, want alle kinderen hadden ermee gespeeld.

Ze zuchtte, maar daarmee verlichtte ze het zware gevoel op haar borst niet. Hoe kwam het toch dat August zoveel invloed op Sem had?

Sem was zeker geen heilige, maar het hoorde niet bij hem om te spijbelen. Meteen drong tot haar door dat ze ook altijd had gedacht dat het niet bij Sem hoorde dat hij winkeldiefstallen pleegde, en toch was hij kort voor de zomervakantie op heterdaad betrapt met een onbetaalde zak chips en drie blikjes bier onder zijn jas.

Onbewust schudde ze haar hoofd.

De feiten logen er niet om, maar ze begreep er helemaal niets van. Ze bleef erbij dat dit niet bij Sem hoorde. Hij kon vroeger geen geheimen voor zich houden. Wanneer hij iets had gedaan wat eigenlijk niet mocht en ze had het niet in de gaten, dan kwam hij het haar zelf vertellen. En dan het feit dat hij Brian had laten vallen toen hij gepest werd door August en die twee andere jongens. Dat hij op een dag met August op de vuist was gegaan omdat die met zijn pesterijen te ver was gegaan, deed daar niets aan af.

Hoe goed kende ze haar kinderen eigenlijk?

Misschien waren er moeders voor wie het niet gold, maar zij had gemerkt dat hoe ouder haar kinderen werden, hoe minder ze hen begreep.

Wat haar weer bij de vraag bracht die ze al een tijdje met zich meedroeg. Het zou best eens kunnen dat het allemaal aan haar lag. Vooral sinds haar ziekte ontbrak het haar aan energie om zich intensief met haar kinderen bezig te houden.

Stel je voor dat het met Sem nu werkelijk zover zou komen dat de Kinderbescherming ingeschakeld werd? Hij was zeventien. Zouden ze zich er dan echt nog mee bemoeien? Alleen al van de gedachte kreeg ze het benauwd. De Kinderbescherming kwam toch alleen in actie als je niet goed voor je kinderen zorgde?

Was het al zover met haar gekomen?

Ze wreef door haar ogen en probeerde weer een beetje rustig te worden. Deze gedachten hadden geen zin. Morris was nog steeds druk in de weer met zijn zandmolentje. Wanneer ze nu snel de laatste kledingstukken zou ophangen, kon ze daarna Ruud nog even bellen. Hij vond het niet prettig om op zijn werk lastiggevalen te worden, maar ze moest dit met iemand delen, anders zou ze erin stikken.

Ze probeerde er niet aan te denken wat Sem op dit moment zou uitvoeren. Daar zou ze vast nog wel achter komen.

Ruud wreef nadenkend over zijn kin, die hij vanmorgen met veel zorg glad had geschoren. Straks had hij een bespreking met een potentiële klant en daarvoor moest hij er goed verzorgd uitzien. De eerste indruk is van doorslaggevende betekenis, wist hij al een hele tijd. Geïrriteerd keek hij op zijn horloge toen zijn telefoon ging. Er was nog een uur te gaan, en hij moest een aantal belangrijke punten aan zijn presentatie toevoegen. Toen hij Gemma's naam in de display zag oplichten, werd zijn humeur ook al niet beter. Ze wist toch dat hij liever niet op z'n werk werd gebeld? Hij merkte wel dat zijn stem kortaf klonk toen hij informeerde waarvoor ze hem zo dringend nodig had.

Ze verontschuldigde zich wel drie keer. Hij zei eroverheen dat ze snel moest zijn omdat hij een belangrijke presentatie had. Of ze dat niet meer wist.

'Ik bel niet zomaar,' hoorde hij haar gepikeerd zeggen. 'Het gaat om Sem. Vanmorgen is hij niet op school verschenen. Ik ben bang dat hij weer met August van Laar op stap is. We kunnen er nu natuurlijk niks aan veranderen, maar ik vind dat je het moet weten.'

'Misschien kun je de ouders van August eens bellen,' stelde hij voor. 'Die zullen toch ook wel door school zijn ingeseind? En anders bel je Sem zelf op zijn mobiel.'

'Ik zou graag willen dat jij dat doet.' Hij hoorde haar aarzelen. 'Van mij trekt hij zich toch niks aan.'

Het lukte hem nog net om een zucht binnen te houden. 'Ik heb een belangrijke presentatie...'

'Ja, ja, dat weet ik nu wel. Maar het gaat om je zoon en

daar ben jij net zo goed verantwoordelijk voor.' Hij kon zich niet herinneren dat ze ooit eerder zulke dingen tegen hem had gezegd.

'Oké,' gaf hij toe. 'Ik zal een poging wagen, maar stel je er niet te veel van voor. De kans is natuurlijk heel groot dat Sem z'n telefoon uit heeft gezet, of dat hij niet opneemt als hij ziet dat ik het ben. Verder moeten we maar even afwachten. Vanavond neem ik hem wel even stevig onder handen. Is die jongen nou helemaal gek geworden?'

Zijn stem was luider gaan klinken. Een van zijn collega's keek zijn kant op.

Hij baalde.

Nadat hij de verbinding had verbroken, drukte hij meteen het nummer van Sem in, om tot de conclusie te komen dat het zo ging als hij had voorspeld. Sem nam niet op.

Hij durfde niet aan zichzelf toe te geven dat hem dat opluchtte.

Sem stonk naar wiet. Hij rook het zelf, maar het kon hem even geen moer schelen. Op dit moment was er niets meer waarover hij zich nog druk wilde maken. August had gelijk. Het was goed om na zo lange tijd weer eens met een vriend te chillen.

Al was hij dat helemaal niet van plan geweest.

Integendeel. Hij wilde met een schone lei beginnen en alles wat er vorig jaar verkeerd was gegaan dit jaar beter doen. In dat plaatje paste August helemaal niet. Nadat hij afgelopen winter een keer helemaal door het lint was gegaan, was Sem bijna van school gestuurd. De directeur wilde niet eens luisteren toen hij had uitgelegd hoe August, Youri en Twan al tijdenlang Brian hadden geterroriseerd en dat ze deze morgen net even iets te ver waren gegaan. Als Brian zelf niet had bevestigd dat Sem de waarheid had gesproken, had hij nu echt op een andere school gezeten.

Een rottijd was dat geweest. Zijn vader was woest op hem, zijn moeder was helemaal overstuur en ze hadden toch al zoveel aan hun hoofd. Zijn moeder kon niet veel hebben omdat ze al een hele tijd ziek was.

En Brian wilde niets meer van hem weten, ondanks het feit dat hij het toch voor hem had opgenomen toen August, Twan en Youri hem met een roze ster met daarin het woord *homo* hadden willen laten rondlopen. Zijn verontwaardiging had zijn angst overwonnen en hij had op August ingebeukt.

Brian was ervandoor gegaan. Onder druk van z'n opa en oma had hij zich later weer gemeld en de waarheid over de toedracht verteld. Maar goed was het tussen hen nooit meer gekomen.

Wat had hij gebaald toen zijn ouders erop stonden dat hij naar Brian ging om het bij te leggen. Met zichtbare tegenzin zat Brian tegenover hem aan de keukentafel, terwijl zijn opa en oma zich discreet hadden teruggetrokken.

Binnen vijf minuten was hun gesprek klaar. Brian vertrouwde hem niet meer, had hij klip en klaar gezegd. Het was mooi dat hij het die keer voor hem had opgenomen, maar al die andere keren had hij hem laten stikken en af en toe had hij hem zelf voor schut gezet. Voor Brian was de vriendschap voorbij.

Sem keek naar August, die verdiept was in zijn nieuwste game. Geluiden vanaf het slagveld vulden de ruimte. Hij wilde meedoen en focussen, door de wereld vliegen en elke vijand afmaken. Volgens August had hij perfecte cannabis voor urenlang gamen op de kop getikt.

Twan en Youri waren er gelukkig niet meer bij. Ze hadden afgedaan volgens August. Hij had genoeg van hun stompzinnige spelletjes. Sem had zich echt voorgenomen om het dit schooljaar anders aan te pakken, maar nu Brian toch niets meer van hem wilde weten, maakte het niet meer uit dat hij met August omging.

Hij had bijna nooit wiet gerookt en hij wist niet dat je er zoveel energie van kon krijgen. Vrolijk werd hij er ook nog van.

'Game is over!' Hij lachte heel hard, maar hoorde het zelf niet. 'Hé Gust, we gaan tegen elkaar. Ik maak je keihard in.'

'Wacht even...' hield August de boot nog even af. 'Ik ben er bijna!'

Hij wilde niet meer wachten. Hij wilde fun hebben na al die weken van werken en thuiszitten en proberen om net zo'n

braverik als Thomas te worden. Hij ging het toch nooit zo goed doen als zijn oudere broer. Waarom zou hij nog langer zijn best doen?

Thomas had het helemaal tot Amerika geschopt.

Hij wilde nu gewoon lekker gamen.

‘Geef hier!’ Hij pakte de controller van August af en gierde om zichzelf.

‘Idioot!’ schold August, maar hij beëindigde zijn spel toch nadat hij de controller weer had bemachtigd.

Het duurde niet lang voordat Sem zich verloor in een wereld vol vuur en oorlog, waarin hij helikopters uit de lucht schoot, vijandelijke militairen omlegde en zijn best deed om veel langer in leven te blijven dan August. Dat mislukte jammerlijk.

Liefde overwint alles, maar wat is *ware* liefde?

In het grote gezin van Ruud en Gemma Linde is geen dag hetzelfde. Zeker nu hun kinderen groter worden, krijgen ze te maken met vraagstukken waar ze nooit eerder voor stonden. Zo is er Céлина, die een zoontje heeft gekregen, Kaj, en geen contact heeft met de vader. Als deze Leander toch weer toenadering zoekt, zijn ze daar niet onverdeeld blij mee. Zoon Thomas is in New York, maar mist thuis en voelt niet meer voor zijn vriendin wat hij voelde toen ze samen vertrokken. Ruud en Gemma dreigen van elkaar weg te drijven omdat ze zo worden opgeslokt door hun eigen beslommeringen. De vraag die ze zich allemaal moeten stellen: wat is ware liefde? En hoe volg je je hart?

Greetje van den Berg is al tientallen jaren auteur. Die ervaring komt duidelijk naar voren in haar levensechte verhalen. *Een nieuwe naam* is haar zestigste roman. Dit is het vervolg op *Onder de linde*, dat ook in de Romanserie verscheen.

**‘Het voelt alsof je deel bent
van het gezin en hun zorgen’**

– lezersrecensie op Hebban.nl
bij *Onder de linde*

Z&K

ISBN 978 90 2054 056 7 NUR 344

9 789020 540567

www.romanserie.nl